



ƯỚC ĐƯỢC LÀM CƠN GIÓ MÁT

Lại một mùa hạ nữa hùng hục đến cùng cái nóng như nung. Nếu ai đó mong mùa hạ đến thật nhanh thì những sinh viên tinh lẻ như chúng tôi lại ước mùa hạ qua thật mau chóng. Nỗi niềm mùa hạ đâu chỉ là sợ cái bóng râm của đường Hà Nội mà mùa hạ còn là mùa gặt ở quê, cha mẹ công lung, bạc mặt vì nắng.



Những năm chưa thành sinh viên còn học ở nhà thì hầu như vụ gặt xuân hè nào tôi cũng tìm mọi cách để ra đồng hộ cha mẹ dù không ai đồng ý vì “nhiệm vụ của con là học”. Nắng đầu hè bức như dội nước sôi, bóng râm như thiêu đốt tấm lưng khi cúi xuống cắt từng bó lúa hay công vai gánh lúa lên bờ. Ruộng miền Trung du khắp khênh, bờ thửa nhỏ ngoằn ngoèo nên may lắm cũng chỉ dùng được xe đạp hoặc xe bò để chở lúa còn đa phần vẫn phải dùng đôi vai. Nhà nghèo, cha mẹ nhận thuê nhiều ruộng để gắng làm mới đủ ăn và nuôi con thế nên triển miên suốt tháng đầu hè phải phơi mặt ngoài đồng, mồ hôi lúc nào cũng ướt đầm chảy xuống mắt và miệng cay xè. Có những khi nhìn cha mẹ lả đi vì nắng sau những giờ gặt gánh cố, lòng tôi thất lại. Nhưng biết làm sao được bởi cả vùng quê này, xứ sở này, hễ đã là nông dân thì không thể trốn tránh được cảnh ấy. Mùa hè, mùa gặt, nắng bạc mặt đã trở thành một vết cứa sâu trong ký ức của tôi...

Tôi khát cồn cào cái không khí oi nồng của mùa hạ khi cả làng bước vào vụ gặt. Trên đồng cao,



duới thửa ruộng nhấp nhô nón trắng, vòm trời thì cao và xanh leo lẻo, tinh không một gợn mây. Nhà có bao nhiêu nhân khẩu thì huy động cả ra đồng mà gặt, mà gánh, mà thỏ lúa về để kịp tuốt phơi được nắng rồi còn cày bừa cho đất ải kịp cấy vụ hè thu. Thấy thóc vàng mẩy hạt, trĩu bông là biết những tháng ngày tới sẽ no ấm, vô ưu vậy là bao nhiêu cực nhọc, nắng nôi, vất vả đều biến tan trong chốc lát. Mùa hạ, mùa gặt, bà con quê tôi nâng niu, chắt chiu từng bát nước vối, từng cốc chè xanh hay từng que kem mát lạnh đến tận chân răng. Người ở phố có điều hòa nhiệt độ, quạt phun sương còn dân quê ra đồng gặt lúa chỉ mong có được cốc nước lạnh để giải nhiệt, đó là thói quen, là nề nếp chân mộc tự ngàn đời...

Nhớ da diết mùa hạ, mùa gặt, cầm bó lúa trĩu hạt trên tay mà mắt cay xè vì thương công lao cần cù, nhọc nhằn của mẹ cha và người nông

dân quê mình. Với tôi, mùa gặt đó là mùa mà áo mẹ cha ướt bết rồi bạc phếch bởi mồ hôi luôn hồi ngấm lại. Đó còn là mùa mà trán mẹ cha như nhân nheo, cái nhân nheo của vất vả, của lam lũ. Nhớ lắm những ngày gặt của mùa mưa và bao ngày phơi lúa ấy. Những ngày ông trời kia giở chúng, mưa chợt đến chợt đi. Cầu cho ông trời đừng mưa bất chợt như thế, để cha mẹ, để mọi người dân đều được thu hoạch lúa trong yên lành. Tôi vẫn nhớ nhà mình, bữa ăn ngày thường đạm bạc, vào mùa gặt cũng chẳng hơn gì, nhưng được cải thiện bằng những bữa canh cua. Cua mẹ bắt dưới chân gốc rạ, mang về giã nhỏ, có thể nấu bầu hoặc nấu rau tập tàng. Tôi cũng nhớ, có những buổi sớm, trước khi cả nhà đi gặt, mẹ đã nấu sẵn nồi com nếp để cả nhà ăn, rồi một nồi chè mang ra đồng, lúc nghỉ ngơi có thể ngả ra, ăn tiếp sức cho voi đi mệt nhọc. Tôi thích ngắm cánh đồng lai láng trong màu vàng rộm của lúa chín, màu xanh thẫm của cây lúa mới tuốt hạt, màu vàng tươi của rom hai nắng, lai láng cả tiếng trò chuyện, tiếng cười giòn tan của những người áo nâu chân đất.

Tôi rất nhớ ngày bé, lũ trẻ con chúng tôi có thú vui riêng. Đó là lúc mặt trời sau một ngày rực lửa, trở nên dịu dàng đến lạ kì. Có đứa trẻ "lãng mạn" ngồi ở bờ ruộng ngược mắt lên nhìn và tự hỏi tại sao lại có vòm cây in hình lên quả cầu cam. Có đứa nghịch ngợm nhảy lên đồng rom mới thổi đang còn bốc hơi nóng, bay lên bay xuống như chơi bập bênh. Mùi thơm của rom mới xông lên tận hốc mũi, ngọt mát đến lạ. Ham chơi cả ngày, đêm về mới thấy ngứa ngáy do lông lúa dính vào da, tắm mãi cũng không hết, gãi trầy cả người...

Một mùa hè, một mùa gặt nữa lại về. Ngồi giữa căn phòng trọ bức bí, nóng nực, sao tôi nhớ quê, nhớ cánh đồng đến thế. Mong sao mùa thi qua thật mau để tôi được bắt xe về đỡ đần cho cha mẹ. Lúa càng trĩu hạt thì lưng cha mẹ càng còng. Tôi nhắm mắt lại, quên hết mọi thứ xung quanh và tự nhiên như gặp lại màu nắng mùa hạ thủa thơ ấu trong sắc vàng của lúa, sắc xanh da trời cùng bao khát vọng tuổi thơ trên những cánh diều no gió hay chỉ là những ước mơ bé nhỏ chập chờn trên cánh con muỗi muỗi. Chợt ước mình là con gió mát, đổ về trên cánh đồng quê hương để quạt voi đi những giọt nhọc nhằn cho cha mẹ. Thương biết mấy, mùa hạ - mùa gặt, nắng bạc mặt...

HƯƠNG QUÊ

